

Tertius Officiorū liber/ de honesti utilisq; cōpa
ratione/quod illorum sit eligibilius determinās
quattuor partitum tractatibus.

Tractatus primus quasi probemalis/ vnū cōtinēs
capitulū. quod ī duas dividit̄ partes/ Primo ostendit̄
sanctos priores phis laudabiles fore ocio utili soli
tudineq; fructuosa. Secundo ipoz sanctoz oculū ī soli
tudinē/phoz ocio ī solitudine/honestate utilitateq;
precellere exemplis declarat. De his vide Tullium li.
.iii. capitulo primo.

Tractatus secundus/si comparatio inter honestuz
ī utile tanq; inter se repugnantia facienda sit expli
cans: duo continet capitula.

Capitulū primū/dugas bñs partes/ Primo hui⁹ li
bri tertii materiā/ordinē pmissum seruās tangit. De
hoc vide Tulli li.iii. tractatu secundo ca.i. circa princi
piū. Secundo duo honesti officioroz genera distinguēs
perfectū ī cōmune neutrū a bono viro utili esse opa
randum tanq; ei repugnans ostendit. De hoc Tulli⁹
li.iii. tractatu ii.ca.i. i ca.ii.

Ca.ii.formulā quādā sive regulā/ ad quā reuertē
dū ē ī indicāto iter honestū ī utile si qñq; iter se pu
gnare videat̄ exprimēs/q̄ttuor bñs partes/ Primo enī
illā formulā ponēs/ ipam apostoli doctrinā/sapiētis
vbiſ/ Christiqz facto cōfirmat. Secundo terre naturā
nostrozq; mēbroz formā ī vsum/ illā nos docere de
mōstrat. Tertio lege diuīa/lege hūana/legeq; natura
li/illā nos debere obseruari declarat. Quarto qđ ve
raciter utile dici debeat cōcludens/rōnibus ī exēplis
propositū confirmat. Materiā huius capituli habet
Tulli⁹ li.iii.ca.iii.secundi tractatus. Vide tñ exemplū
de currentibus in stadio hic in quarta parte posituz

ca. iii. dicti secundi tractatus. Et de sapiente in nau
fragio posito/ vide ca. viii. secundi tracta. eiusdem libri

Tractatus tertii quid de honesti utilisq; repugnā
tia ac comparatione tenendū sit: p̄dictā in sequendo
formulā/docens/nouem continet capitula.

Capitulum primum / nihil utile dici debere quod
honestati que ex sapientia sive prudentia nascitur re
pugnat explicans tres habet partes. Primo propo
nens virum sapientem nūc propter mundanā cuius
tuncq; rei utilitatem/ honestum dimittere / etiā si hoc
dibus hominib⁹ effet occultū/ exemplū de gyge quod
plato ad hoc iducit/ ipm narrādo reuicit. De hoc Tull
li. iii. ca. ii. tertii tractat⁹. Secundo exēplo dauid/exem
ploq; Joannis baptiste propositū roborat. Tertio
quid dictum de gyge exemplū pfectus habere possit
ostendens/propositum cocludit.

Ca. ii. cū q̄tuor sequentib⁹. nihil utile dici debere
quod astutia/ versutia/ ac simulatōe prudētie sit otra
honestatem q̄ a iustitia nascit ostendēs/tres hēt par
tes. Prima utilitatē versutia quesitā/dictis scriptu
re aperte cōdemnās/apparētias tñ q̄b⁹ talis utilitas
a frumētor⁹ specialiter negotiatorib⁹ honestas dici so
let/i mediū adducit. Secunda rōnes ad oppositū addu
ces/priores palliatōes euacuat. Tertia euāglica pa
rabola/dictisq; sapiētis/ talis nō qđe utilitas s̄ isla
tiabilis auaritia cōdemnat. De hoc Tull. li. iii. ca. iii

Ca. iii. quattuor habens partes. Primo q̄ inutile
q̄c̄ inhumanum ē peregrinos & pauperes sub quadā
utilitatis publice specie/tempore famis de ciuitatib⁹
eiici et intrare prohiberi ostendit. De hoc Tullius li.
iii. ca. iii. tertii tractat⁹. Secundo q̄ laudabiles sunt
exemplū cuiusdā sanctissimi senis/ qui hoc impediūt.

Tertio q̄ detestabile hoc sit/ exemplo romanorum q̄ illam suis inhumanitatem fecerunt/demōstrat. Quarto quantum oppositum facere utile sit i honestū ostēdens/ utile id esse quod honestum ex dictis concludit.

Ca. iii. tres habens partes. Primo diuino declarat iudicio in filios israel/q̄ periculosus est honestati preferri utilia/q̄q̄ contra facere laudabile est. Secundo in honestatis consideratione multos virtutis fictione ac simulatione/hereditatuz dimitiarumq̄ successiones ambire exprimens / talibus super rebus sacerdotes prohibet interuenire. Datq̄ formam eis regulamq̄ vivendi exemplo dauid. qui inimico Saul nō modo nō pepercit/ verū i doluit occisum i flebiliter deplorauit. De que questiis hereditatibus per simulationē i mēdacia/ Vide Tull. li. iii. ca. vi. tertii tracta. De his similiter qui sub forma boni viri veros remouent heredes/ aut sui utilitatis grā/ aut aliorū p qui bus interueniunt/ i que sit boni i iusti viri forma: cuius ultimā particulā euangelica cōdemnat veritas sicut in primo. secūda parte capituli quarti dictū est. Vide Tullium li. iii. tractatu tertio ca. vii. circa principium. Tertio exemplo sancti Naboth/ honestatem proprie debere preferri vite etiam i hereditatibus partnis conseruandis/instruit.

Ca. v. quatuor hñs partes. Primo fraudē oēmolum i fallaciā in officiis virtutū esse maxime detestabile/in quibuscūq̄ cōtractib⁹ ac cōventionib⁹ esse damnatā/sapientis i prophete dictis ostendit. Secundo q̄ sit nocua dolosa simplicitas utilitatis gratia exemplo gabaonitaruz explicat. Tertio omnē fraudē omnemq̄ simulationem turpis lucri fine/ de quibus plura suis in libris philosophi posuerunt exempla /

ecclesiastice veritatis sinceritate cōdemnatas manife
stat. De his Tul. li. vi. tractatu. iii. ca. v. Item. vi. et
circa principiū septimi. Quarto q̄ periculorum sit a
regula veritatis deuiare/duplicitatēq; tenere/aper
tis scripture declarat exemplis & dictis.

Ca. vi. tres habēs partes. Primo pmissa etiā iure
lurādo aut voto cōtra honestatē facta/seruāda non
eē/docet. Secūdo dicta dīfirmādo/ diuinis oñdit ope
rib⁹/otra honestatē nō eē/suā qñq; mutare sententiā.
De his Tul. li. iii. ca. ix. tertii tract. Tertio q̄ laudabi
lior sit filia Iep̄te q̄ ob paternā reuerentiā mortē nō
refugit/super duob⁹ pitagoreis quos philosophi in
amicitie integritate extollunt. De his Tullius li. iii.
capitulo. iii. tertii tractatus.

Ca. vii. cū sequēte/ nihil eē vtile quod honestati q̄
ex fortitudine nascit̄ repugnat/oñdens/q̄t̄nor habet
partes. Primo exēplo Iudich & Helisi oñdit. q̄ sit
virtute āmī persequēda honestas. Secūdo Iudich &
Helisi facta/cuidā grecoz cōsilio super honestate ser
uāda i virtutis puritate pfert. De hoc Tul. li. iii. tra
ctatu. iii. ca. iii. circa finē. Tertio exēplo Ioānis & Su
sanne/docet vitā propriā esse cōtemnendā potiusq; i
honestatem pati/aut ipi cōsentire. Quarto cuiusdam
ducis romanoz exēplo/victoriā dici debere turpem/
que non habetur honestate/differit.

Ca. viii. quattuor habēs partes. Primo quantā
moyses coram pharaone (cuius tñ promissa/ simula
tione plena sciebat) virtute āi seruauerit honestatem
Secundo quantam Thobias in sepeliendo mortuos/
animi fortitudine formā honestatis dabat ostendēs/
phōz questiones te reruz venalium vitiis regendis/
aut p̄dēvis/raguelis iusti fidelitate breuiter absoluit

De his Tul. li. iii. tractatu. iii. ca. iii. et sparsim sequentibus. Tertio quantā honestatis curam/inter hostes et summas captivitatis et seruitutis aduersitates/ in conseruando altaris dei sacrum ignem patres antiqui habuerunt. Quarto mysteria per huiusmodi ignem figurata/dictaque Hieremie/in nouo testamento esse ad impleta/ incidentaliter ostendit.

Ca. ix. explicatis nihil esse utile/ quod honestati quantum ex temperatia nascitur repugnat est tres habet partes. Primo quanta talis honestatis cura/quantaque honestatis opposite videtur esse debet/nihilque tali honestati debere perfiri. exemplo miseracione lachrimabili pleno demonstrat. Secundo quod laudabile est utilitati pecuniarie honestatem perficere afflictis fame succurrerendo/ leprosoz ad portas zamarie sedentium exemplo manifestat. Tertio vite proprie honestate esse preferendam exemplum Hester/ amicitiamque honestati postponendam/exemplum Regis assueri confirmat.

Tractatus quartus compendiose multum de Amicitia differens/tria dividitur in capitula.

Ca. primū septem continens partes. Primo ostendit exemplo Jonathae et abimelech amicitiam non honestati/sed rebus quibuscumque ceteris esse preferendam. De hoc Tul. li. iii. ca. ii. tertii tractatus/ et de amicitia. ca. ii. secundi tractatus. Secundo honestati diuine aut patrie/ amicitiam esse postponendam / scripture confirmat testimonio. De hoc Tul. li. iii. ca. iii. tertii tractatus. et inde amicitia. ca. iii. secundi tractatus. Tertio amicos esse corripiendos et mohendos docet. De hoc Tullius li. de amicitia. ca. iii. tertii tractatus. Quarto amicitiam debere esse constantem ponit. De hoc Tullius li. de amicitia capitulo. iii. et ca. vii. secundi tractatus.

Quinto amicos debere esse fideles . De hoc Tul . li . de amicitia ca . vii . secundi tractatus . Sexto amicos se debere in officio prestando inuicem preuenire . Septimo amicos debere pacienter sufferre mala i odia pro amicis afflictis innocentib⁹ . De hoc Tulli⁹ . li . de amicitia ca . ii . secundi tractatus circa finem .

Ca . ii . habēs nouē partes / Primo docet nibil i rebus humanis esse pulchrius amicitia . De hoc Tul . in li . de amicitia ca . ii . secundi tract . Secundo amicitiā nō eē fit delitati ad deū p̄ferendā . Tertio q̄liter i amicitia se bēant superior i inferior . De hoc Tul . li . de amicitia . ca . ix . secundi tractatus . Quarto amicitiā que amicos vñi facit nō debere esse questuosam . De hoc Tulli⁹ . in de amicitia ca . v . secundi tractatus / i ca . ii . tertii tract . i ca . vltimo . Quinto adulatioṇē nō debere eē in amicitia / ideo amicitiā pauperū amicitie diuitiū esse prefe rendā . De hoc Tul . li . de amicitia ca . v . secundi tract . i ca . iii . tertii tractat⁹ . Sexto q̄ p̄ciosa sit amicitia . Septimo qualis debeat esse amicitia verbo docet euā gelico . Octavo in amicitia / fugientā esse simulationē / verāqz debere esse vñanimitatē ostendit . De hoc Tul . in de amicitia ca . vii . secundi tract . Non q̄ amicitia plerūqz in amiciis veniā apud deū imperat .

Ca . iii . huic operi finem imponens / qualiter beat⁹ Ambrosius ex horum preceptoruz fructu i utilitate ad huiusmodi in mente conseruanda filios suos exhortatur / explicat . Sive quidem nos velle custodire i perficerē / donet / ad cuius laudem hec scripta sunt Jesus Christus morum preceptor honorum i scientiarum dominus .

Finis .